

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ФАКУЛЬТЕТ № 4

**КАФЕДРА ГОСПОДАРСЬКО - ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН ТА
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Галузь знань 08 Право
Спеціальність 081 «Право»
Освітній рівень перший бакалаврський
Освітньо-професійна програма Право
Шифр за ОПП: ОК 3

Мова навчання: українська

Кропивницький - 2024

Розробник:
ГУЗЕНКО Олена, доцент кафедри
господарсько – правових дисциплін
та економічної безпеки
факультету № 4 ДонДУВС, к. е. н., доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри господарсько – правових дисциплін та економічної безпеки факультету № 4 ДонДУВС
Протокол № 14 від « 28 » червня 2024 р.

Завідувач кафедри

Сергій ВАСИЛЬЄВ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Право»
«28» червня 2024 р.

Гарант ОПП

Ольга БОНДАРЕНКО

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача
2024/2025			

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Рік підготовки:	1-й	1-й
Семестр:	1-й	1-й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	4/120	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Лекції:	20 годин	10 годин
Семінарські:	20 годин	10 годин
Практичні:	-	
Самостійна робота:	80 годин	100 годин
Індивідуальні завдання (курсова робота):	не передбачено	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	1:5

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх фахівців у галузі права цілісної системи знань про загальні закономірності функціонування економічних систем, розуміння об'єктивних економічних законів та механізмів їх прояву в правовому полі, а також розвиток здатності аналізувати вплив правових норм на економічну поведінку суб'єктів господарювання та ефективність національної економіки..

Завдання: засвоєння базових категорій економіки (власність, ринок, конкуренція, капітал, гроші) як об'єктів правового регулювання; розуміння взаємозв'язку між економічним базисом та правовою надбудовою суспільства; оволодіння методами аналізу макро- та мікроекономічних процесів для їх ефективного застосування в юридичній практиці (зокрема у сферах господарського, цивільного та податкового права); вивчення економічної ролі держави та правових засад державного регулювання економіки; формування

економічного мислення, необхідного для оцінки соціально-економічних наслідків прийняття нормативно-правових актів

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи економічної теорії» належить до обов'язкових навчальних дисциплін загальної фахової підготовки. Компетентності, сформовані під час її вивчення, в подальшому будуть використовуватися під час опанування таких навчальних дисциплін: «Адміністративне право», «Цивільне право», «Сімейне право», «Трудове право», «Господарське право», «Фінансове право».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Результати навчання дисципліни	Програмні результати навчання (ПРН)				
	ПРН 2	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 14	ПРН 21
Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини	+	+			
Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.		+		+	
Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло			+		+
Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.				+	
Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.		+			+

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п/с	ср		л	п/с	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії. Економіка і право	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 2. Відносини власності як фундамент економічної та правової систем	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 3. Ринкова економіка: механізм функціонування та інституційні засади.	12	2	2	8	12	-	2	10
Тема 4. Підприємство як суб'єкт мікроекономіки. Теорія трансакційних витрат	12	2	2	8	14	2	2	10
Тема 5. Конкуренція та монополія. Антимонопольне регулювання.	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 6. Основні показники національної економіки та роль держави.	12	2	2	8	14	2	2	10
Тема 7. Грошово-кредитна та фінансова системи: економіко-правовий аспект.	12	2	2	8	12	-	2	10
Тема 8. Ринок праці та соціальна політика держави.	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 9. Світове господарство та міжнародні економічні відносини	12	2	2	8	12	-	2	10
Тема 10. Економічна безпека та сталий розвиток.	12	2	2	8	10	-		10
Усього годин	120	20	20	80	120	10	10	100

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії. Економіка і право

Визначення предмета економічної теорії: вибір в умовах обмеженості ресурсів. Еволюція економічних поглядів та сучасні школи. Методологія економічного аналізу. Взаємозв'язок економічних відносин та правових інститутів: економіка як об'єкт правового регулювання.

Тема 2. Відносини власності як фундамент економічної та правової систем

Економічний зміст власності як відносин привласнення. Об'єкти та суб'єкти власності. Юридичний підхід: право володіння, користування та розпорядження. Форми власності в сучасній економіці України та механізми їх трансформації (приватизація, націоналізація).

Власність розглядається як реальне привласнення благ, що становить основу будь-якої економічної діяльності. Економічний зміст власності передуює її юридичному оформленню у формі суб'єктивного права володіння, користування та розпорядження. Різноманітність форм власності, включаючи приватну, державну та комунальну, забезпечує конкурентне середовище в країні. Правове регулювання трансформації власності, зокрема приватизації, є ключовим для формування ринкових відносин.

Тема 3. Ринкова економіка: механізм функціонування та інституційні засади.

Сутність ринку та основні підходи до його визначення. Основні соціально-економічні умови виникнення та функціонування ринку. Принципи чистої ринкової економіки. Схема кругообігу ресурсів і продуктів. Позитивні та негативні сторони функціонування ринкової економіки.

Елементи ринкового механізму: попит, пропозиція, ціна та конкуренція. Ринок як система зв'язків між виробниками та споживачами. Економічні закони попиту та пропозиції, ринкова ціна. Інфраструктура ринку: біржі, банки, торговельні мережі. Роль правових норм у забезпеченні виконання контрактів та захисту прав учасників ринку.

Тема 4. Підприємство як суб'єкт мікроекономіки. Теорія трансакційних витрат

Підприємництво як особливий фактор виробництва. Витрати виробництва, дохід та прибуток фірми. Поняття трансакційних витрат: витрати на пошук інформації, ведення переговорів та юридичний супровід угод. Роль права у зниженні трансакційних витрат та підвищенні ефективності бізнесу.

Підприємство виступає основною організаційною ланкою економіки, що прагне максимізації прибутку при мінімізації витрат. Теорія трансакційних витрат пояснює витрати на пошук інформації, ведення переговорів та юридичне закріплення угод. Якісна правова система знижує ці витрати, роблячи бізнес-

середовище більш привабливим для інвесторів. Вибір організаційно-правової форми підприємства безпосередньо впливає на його економічну ефективність та відповідальність перед законом.

Тема 5. Конкуренція та монополія. Антимонопольне регулювання

Сутність та види конкуренції (досконала та недосконала). Економічна природа монополій та їхній вплив на добробут суспільства. Методи недобросовісної конкуренції. Економічне обґрунтування антимонопольного законодавства та діяльності антимонопольних органів.

Конкуренція є головним рушієм інновацій та зниження цін, тоді як монополізація призводить до неефективного розподілу ресурсів. Держава через правові механізми обмежує монополістичні зловживання та захищає сумлінну конкуренцію на ринку. Антимонопольне законодавство базується на економічних критеріях оцінки частки ринку та ринкової влади суб'єктів. Юристи відіграють ключову роль у розслідуванні антиконкурентних узгоджених дій та захисті інтересів споживачів

Тема 6. Основні показники національної економіки та роль держави.

Національна економіка. Просте і розширене відтворення. Система національних рахунків, її сутність і задачі. Структура, класифікація та основні показники СНС.

Валовий національний продукт. Сутність та зміст. Сукупний продукт, проміжний продукт, кінцевий продукт, добавлена вартість, їх взаємозв'язок. Фінансові операції: державні та приватні трансфертні платежі, продаж державних речей, купівля-продаж цінних паперів.

Макроекономічні індикатори: ВВП, ВНП, національний дохід. Циклічність економічного розвитку: кризи, депресії, поживлення. Економічні функції держави: виробництво суспільних благ та коригування «провалів» ринку. Правові засади державного регулювання економіки.

Тема 7. Грошово-кредитна та фінансова системи: економіко-правовий аспект.

Гроші: походження, функції та роль у правовідносинах. Інфляція: причини, види та наслідки. Фінансова система держави: бюджет, податки, державний борг. Банківська система та роль центрального банку у забезпеченні стабільності національної валюти.

Гроші виконують функції міри вартості та засобу обміну, що потребує суворого правового регулювання емісії та обігу. Стабільність національної валюти забезпечується незалежністю центрального банку та ефективним банківським законодавством. Податкова система є інструментом наповнення бюджету, але вона має бути економічно обґрунтованою, щоб не пригнічувати бізнес. Фінансове право базується на економічних закономірностях руху капіталу та управління державним боргом.

Тема 8. Ринок праці та соціальна політика держави.

Ринок праці: попит, пропозиція та рівноважна заробітна плата. Економічні причини безробіття та методи його регулювання. Розподіл доходів та проблема

бідності. Правові засади соціального захисту населення та принципи соціальної справедливості в економіці.

Основні теорії про виникнення безробіття: класична, теорія «добровільного безробіття», кейнсіанська, марксистська, теорія негнучкості ринку праці. Наслідки безробіття та шляхи їх подолання.

Ринок праці координує попит роботодавців на кваліфіковану силу та пропозицію послуг праці з боку населення. Соціальна політика спрямована на подолання надмірної нерівності та підтримку вразливих верств суспільства через правові гарантії. Трудове законодавство має балансувати економічні інтереси власників бізнесу та права найманих працівників. Економічна стабільність неможлива без високого рівня зайнятості та належного захисту соціальних прав людини.

Тема 9. Світове господарство та міжнародні економічні відносини

Глобалізація посилює взаємозалежність національних економік через міжнародну торгівлю, рух капіталу та міграцію праці. Міжнародні економічні організації встановлюють уніфіковані правові стандарти для транскордонного співробітництва. Зовнішньоекономічна політика держави визначає рівень відкритості ринків та захист вітчизняного виробника через митне регулювання. Правове регулювання міжнародних контрактів мінімізує ризики при здійсненні експортно-імпортних операцій.

Міжнародний поділ праці та світовий ринок. Форми міжнародних економічних відносин: торгівля, рух капіталу, міграція робочої сили. Економічна інтеграція та глобалізація. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності та роль міжнародних економічних організацій.

Суть світової системи господарства, її виникнення та розвиток. Об'єктивні умови існування світового господарства. Глобалізація сучасної економіки. Міжнародний поділ праці. Форми світових економічних відносин. Міжнародна торгівля. Економічна основа торгівлі. Зовнішньоекономічна політика. Протекціонізм. Вільна торгівля. Світове господарство як зростаюча суперечлива цілісність. Основні форми міждержавних об'єднань у сучасній економіці. Проблеми інтеграції економіки України у світове господарство. Всесвітня торгівельна організація.

Тема 10. Економічна безпека та сталий розвиток

Складові національної економічної безпеки. Тіньова економіка та корупція як загрози стабільності держави. Концепція сталого розвитку: поєднання економічних, соціальних та екологічних цілей. Роль права у формуванні «зеленої» економіки та забезпеченні інтересів майбутніх поколінь.

Економічна безпека передбачає захищеність національних інтересів від зовнішніх шоків та внутрішніх деструктивних процесів. Боротьба з тінізацією економіки та корупцією є критично важливою для забезпечення легального розвитку бізнесу. Концепція сталого розвитку вимагає гармонізації економічного зростання, соціальної справедливості та екологічної

відповідальності. Правове забезпечення «зеленого» переходу створює умови для довгострокового процвітання майбутніх поколінь.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Поточне оцінювання знань здобувачів/здобувачок вищої освіти з дисципліни «Основи економічної теорії» на денній та заочній формах в Університеті здійснюється за 4-бальною системою, де 5 балів відповідає оцінці «відмінно», 4 бали відповідає оцінці «добре», 3 бали відповідає оцінці «задовільно», 0 балів відповідає оцінці «незадовільно».

Підсумкове/семестрове оцінювання знань здобувачів/здобувачок вищої освіти з дисципліни «Основи економічної теорії» здійснюється за 100-бальною уніфікованою системою.

Розподіл балів за формами організації освітнього процесу з дисципліни «Основи економічної теорії» наведений в таблиці нижче.

Таблиця 1. Розподіл балів за формами організації освітнього процесу.

Денна форма	Заочна форма
Аудиторна робота – 40 балів	Аудиторна робота – 20 балів
Самостійна робота – 20 балів	Самостійна робота – 40 балів
Залік/екзамен – 40 балів	Залік/екзамен – 40 балів
Усього за навчальну дисципліну – 100 балів	Усього за навчальну дисципліну – 100 балів

Для денної форми навчання поточна успішність (кількість балів) здобувачів/здобувачок вищої освіти з дисципліни «Основи економічної теорії» за аудиторну роботу (на семінарських заняттях) визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

Поточна успішність (кількість балів) здобувачів/здобувачок вищої освіти з дисципліни «Основи економічної теорії» за аудиторну роботу на семінарських заняттях, для яких оцінювання результатів навчання здійснюється за контрольними нормативами, визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість нормативів за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

Коефіцієнт максимально можливого балу за аудиторну роботу здобувачів/здобувачок вищої освіти з дисципліни «Основи економічної теорії», який для денної форми навчання складає 8, визначається шляхом ділення максимального балу за аудиторну роботу на максимально можливу оцінку ($40/5=8$).

Розподіл 20 балів за самостійну роботу визначається рішенням кафедри з урахуванням змісту запропонованих у методичних рекомендаціях завдань на її виконання.

Для **заочної форми навчання** поточна успішність (кількість балів) здобувачів/здобувачок вищої освіти з дисципліни «Основи економічної теорії», за аудиторну роботу (на семінарських заняттях) визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

Поточна успішність (кількість балів) здобувачів/здобувачок вищої освіти з дисципліни «Основи економічної теорії», за аудиторну роботу (на семінарських заняттях), для яких оцінювання результатів навчання здійснюється за контрольними нормативами, визначається за такою формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість нормативів за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

Коефіцієнт максимально можливого балу за аудиторну роботу, який для заочної форми навчання складає 4, визначається шляхом ділення максимального балу за аудиторну роботу на максимально можливу оцінку ($20/5=4$).

Розподіл 40 балів за самостійну роботу визначається рішенням кафедри з урахуванням змісту запропонованих у методичних рекомендаціях завдань на її виконання.

Підсумковий контроль – залік чи екзамен складається здобувачів/здобувачок вищої освіти з дисципліни «Основи економічної теорії», складається в обов'язковому порядку.

– **36-40 балів** – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

– **28-35 балів** – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

– **20-27 балів** – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

– **0-19 балів** – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок.
82–89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
75–81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок.

67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків.
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Студенту надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Студент повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля).

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Камінська Т.М. Основи економічної теорії: підручник. 2- е вид., випр. К.: ВСВ «Медицина», 2018. 232 с.

2. Кокареєв І. В. Основи економічної теорії: навч. посіб. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.

3. Основи економічної теорії: навч. посіб./ В.В. Кадала, **О.П. Гузенко**, Т.В. Хайлова, В.С. Котковський; за заг. ред. проф. В.М. Бесчастного. Кривий Ріг: ДЮІ МВС України, 2019. 307 с.

4. Основи економічної теорії: навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / П. В. Круш, В. І. Депутат, С. О. Тульчинська та інші.; ред.: П. В. Круш, В. І. Депутат. 3-є вид., стереотипне. К. : Каравела, 2018. 448 с.

5. Основи економічної теорії: навч. посіб./ Ю.Г.Козак, С.С.Шаповал, О.С. Кіров, М.А.Заєць та ін.; за ред. Козак Ю.Г., Шаповал С.С.. К.: ЦУЛ, 2023. 264 с.

Додаткові

1. Булеєв І.П. Суспільство, середній клас, цифрова економіка: стан та перспективи розвитку: наукова доповідь / НАН України, Ін-т економіки промі. Київ, 2020. 116 с.

2. Кадала В.В., Шалімов В.В., Гузенко О.П. Актуальні питання організаційно-економічного механізму управління діяльності суб'єктів господарювання в умовах сьогодення. Центральнoукраїнський науковий вісник. Економічні науки. 2024. Вип.12 (45). С. 200-209. [https://economics.kntu.kr.ua/archive/12\(45\)/45_Kadala.html](https://economics.kntu.kr.ua/archive/12(45)/45_Kadala.html)

3. Економіка України в дослідженнях і прогнозах: 20 років діяльності Інституту економіки та прогнозування НАН України : монографія / відп. ред. – акад. НАН України В.М. Геєць. К.: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України», 2018. 568 с.

4. Цифрові технології в інноваційній трансформації економіки України : колективна монографія / І.Ю.Єгоров, О.І. Никифорок , В.Е. Ліра та ін. ; за ред.: І.Ю.Єгорова. К.: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». 2020. 308 с.

5. Інституціональна модель інноваційної економіки: колективна монографія / за ред. В. І. Ляшенка, О. В. Прокопенка, В. А. Омеляненко. К.: НАН України, ІЕП 2019. 327 с

6.Макроекономічна збалансованість для забезпечення стійкості державних фінансів та економічного зростання в Україні: кол. моногр. / за ред. д-ра екон. наук, чл.-кор. НАН України М.І. Скрипниченко. К.: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України», 2020. 648 с.

7.Розвиток фінансових інститутів ЄС та виклики для фінансової політики України : монографія / Борзенко О.О., Богдан Т.П., Шаров О.М. та ін. К.: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України» 2019. 372 с.

9.Структурні зміни у світовій торгівлі як чинник розвитку внутрішнього ринку України : колективна монографія / за ред. д-ра екон. наук, Т.О. Осташко. К.: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України», 2019. 350 с.

10.Структурні зміни як основа інклюзивного розвитку економіки України : монографія / Бобух І.М., Кіндзерський Ю.В., Фащевська О.М. та ін. ; за ред. д.е.н. І.М. Бобух. К.: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». 2020. 516 с.

11. Гузенко О.П. Економічна теорія в моделях антикризового управління розвитком підприємства/ О.В.Булгакова, О.П. Гузенко, О.І. Гапонюк. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*, 2024, 1. С. 121-125 URL: <https://apie.org.ua/uk/ekonomichna-teoriia-modeliakh-antikriz/>, DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-1-25>

12. Гузенко О. П., Булгакова О. В., Гапонюк О. І. Реалізація прагматичної функції економічної теорії у формуванні та моніторингу державної стратегії сталого розвитку. *Журнал "Актуальні проблеми інноваційної економіки та права"*. 2024 / #5. 136-140pp. <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-5-27>

13. Шалімов В.В., Гузенко О.П. Моніторинг як вектор управлінського циклу фінансової діяльності суб'єктів господарювання в умовах воєнних викликів. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2023. № 10(43).С.170-177.. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2023-4-19>

14. Vitalii Kadala, Olena Guzenko, Olha Bondarenko Economic Security as a Tool for the Protection of National Interests (Економічна безпека як інструмент захисту національних інтересів). *Baltic Journal of Economic Studies*, Volume 9 Number 4. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023, 268 pages. 111 – 118. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/2208/2207>

15. 6. Коуз Р. Фірма, ринок і право / пер. з англ. О. Кучми. Київ : Наш Формат, 2022. 240 с.

16. Економічна безпека України в умовах глобалізаційних викликів : монографія / за ред. В. П. Мартиненка. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 256 с.

Нормативно – правові акти

1. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV (ГК) *Офіційний вісник України*. 2003. № 11. Ст. 462.
3. Інфляційний звіт Національного банку України за січень 2020 р. Офіційний сайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/IR_2020-Q1.pdf?v=4
4. Кодекс законів про працю України: Закон України № 322-VIII від 10.12.71 ВВР, 1971р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 20.01.2020)
5. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
6. Цивільний кодекс України : Закон України 16 січня 2003 року № 435-IV – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
7. Про зайнятість населення: Закон України № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17> (дата звернення: 28.02.2020)
8. Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору): Закон України від 7 лют. 2019 р. № 2680-VIII. URL : https://ips.ligazakon.net/document/view/t192680?an=8&ed=2019_02_07.
9. Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2017 році: послання Президента України до Верховної Ради України від 7 верес. 2017 р. URL: <http://www.president.gov.ua/news/poslannya-prezidenta-ukrayini-do-verhovnoyi-radi-ukrayini-pr-43086>.
10. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента від 11 черв. 1998 р. № 615/98. *Офіційний Вісник України*. 1998. № 24. С. 3.
11. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України № 5/2015 від 12.01.2015 р. – URL: <http://www.president.gov.ua/documents/18688.html>.
12. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019>
13. Порядок відображення операцій, пов'язаних з державним боргом, при плануванні та виконанні державного бюджету : наказ МФУ від 28.01.2004 р. № 42. - URL: http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0228_04
14. Порядок казначейського обслуговування державного бюджету за витратами: наказ Міністерства фінансів України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0130_13
Про Стратегію розвитку системи управління державними фінансами: Розпорядження КМУ від 01.08.2013 р. № 774-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

15. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. – URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/UNDP_Strategy_v06-optimized.pdf

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

2. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

3. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>